

**I. Uluslararası Avrupalı Türkler ve İkidillilik
Çalışmaları Kongresi**

First International Congress on Bilingualism
Studies and European Turks

28 Ekim/October 2018, Paris

ÖZET KİTAPÇIĞI

ABSTRACTS BOOK

DÜZENLEME KURULU / ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. İsmail GÜLEÇ

Doç. Dr. Bekir İNCE

Prof. Dr. Cemal YILDIZ

Prof. Dr. Belma HAZNEDAR

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Berlin Eğitim Müşavirliği

Boğaziçi Üniversitesi

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI

Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR

Prof. Dr. Murat DEMİRKAN

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Prof. Dr. Nazım İBRAHİM

Prof. Dr. Mirjana TEODOSIJEVIĆ

Prof. Dr. Firdevs KARAHAN

Prof. Dr. Marie Françoise

MELMOUX MONTAUBIN

Prof. Dr. Suat UNGAN

Prof. Dr. Cemal YILDIZ

Prof. Dr. Mehmet CANBULAT

Doç. Dr. Alpaslan OKUR

Doç. Dr. Nezir TEMUR

Doç. Dr. Sofia DELIJORGI

Doç. Dr. Adriatik DERJAJ

Doç. Dr. Alban FOÇI

Doç. Dr. Monika HASANI

Doç. Dr. Mustafa KURT

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Y. YILMAZ

Rouen Üniversitesi/FRANSA

Münih Eğitim Müşavirliği/ALMANYA

Paris Eğitim Müşavirliği Paris/FRANSA

Türk Dil Kurumu/TÜRKİYE

Başkent Üniversitesi/TÜRKİYE

Metodiy Üniversitesi/MAKEDONYA

Belgrad Üniversitesi/SIRBİSTAN

Sakarya Üniversitesi/TÜRKİYE

Picardie Üniversitesi/FRANSA

KTÜ/TÜRKİYE

Berlin Eğitim Müşavirliği/ALMANYA

Akdeniz Üniversitesi/TÜRKİYE

Sakarya Üniversitesi/TÜRKİYE

Gazi Üniversitesi/TÜRKİYE

Tiran Üniversitesi/ARNAVUTLUK

Tiran Üniversitesi/ARNAVUTLUK

Tiran Üniversitesi/ARNAVUTLUK

Durres Üniversitesi/ARNAVUTLUK

Gazi Üniversitesi/TÜRKİYE

İstanbul Üniversitesi/TÜRKİYE

İKİ DİLLİ ÖĞRENCİLERE TÜRKÇE ÖĞRETİMLERİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Rasim Özyürek

Türkiye Üniversitelerine değişim programları ile gelen yabancı uyruklu üniversite öğrencileri Türkiye Türkçesi öğrenimlerinde gerek yazılı anlatımlarında, gerekse sözlü anlatımlarında yazım ve anlatım bozuklukları yaptıkları gözlemlenmiştir. Amacımız değişim programı ile üniversitelerimize gelen yabancı uyruklu bu öğrenciler için bir durum tespiti yaparak sorunları ortaya koymak, tartışmak çözüm önerilerinde bulunmaktır. Bu çalışma hem yabancı uyruklu öğrencilere hem de Türkiye Türkçesi okutacak öğretim elemanlarına ışık tutacaktır. Değişim programlarıyla üniversitelerimize gelen yabancı uyruklu öğrenciler özellikle sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcüklerin seçiminde, anlamla çelişen sözcükleri bir cümlede kullanmalarında, ses bakımından birbirlerine benzeyen sözcükleri yanlış kullandıkları, sözcükleri kurdukları kendi cümlelerinde yanlış yerlerde kullandıkları, gereksiz sözcük kullanarak duruluk ilkesinden uzakta kaldıkları gerek yazılı gerekse sözlü anlatımın bozulduğunu, anlamca yakın sözcüklerin seçiminde, tümleçlerde, tamlamalarda yanlışlıklar yaptıklarını, eş anlamlı kelimeleri bir arada, ekleri yanlış kullandıkları, bileşik cümlelerde yüklem arasında uyumsuzluklar yaptıkları, ünlü ve ünsüz harflerin yazımında ve sözlü anlatımda birçok problemlerle karşı karşıya kaldıkları tarafımızdan gözlemlenmiştir. Bu sorunlar öğrenciden, öğretmenden, ortamdaki, Türkçe öğretim programlarından ve Türkçe öğreniyoruz kitaplarından kaynaklandığını görüyoruz. Bu sorunlara geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiş çözüm önerileri getirilmelidir. Yaptığımız bu çalışmaya üniversitemize değişim programı ile gelen yüz elli yabancı uyruklu lisans öğrencisi katılmıştır. Bu çalışma betimleyici bir çalışmadır. Örnekleme Hacettepe, Gazi ve Ankara Üniversitelerinde Türkiye Türkçesi dersi alan yüzelli yabancı uyruklu değişim programı öğrencisi, öğrencilere Türkçe dersi veren 15 öğretim görevlisi de anketimize katılmıştır. Örneklemin yüzde yetmiş erkek, yüzde otuz kız öğrencilerden oluşmuştur. Her iki grubun yaş ortalaması yirmi iki olduğu saptanmıştır. Örneklemin yüzde yüzü üniversite lisans öğrencisidir. Öğrencilerin karşılaştıkları yukarıda belirttiğimiz sorunlar doğrultusunda hazırlanan anket uygulamalarının sonuçları bire bir görüşmelerle desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Dil öğretimi, öğrenme, eğitim, lisans öğrencisi*

THE FUTURE OF TEACHING TURKISH TO TURKISH ORIGINS IN FRANCE

NEW MODELS AND APPROACHES

Osman Coşkun, Mehmet Bilgiç

The Future of Teaching Turkish to Turkish Origins in France: New Models and Approaches Turkish language teaching in France is done in various forms. One of the most common forms of them, ELCO (Enseignements de Langues et de Cultures des communautés d'Origine) arranged in state school across France referring to the agreement signed between Turkey and France in 1978, are encountered as Native Language and Culture Studies courses. In France, Turkish courses are taught in the ELCO framework as Native Language and Culture studies, as well as in the Turcology departments of various universities, and in some high schools and colleges as 2nd or 3rd foreign language. Considering the current situation, Turkish language education in France may not reveal tangible data about the future of ELCO courses, which appeal to the whole Turkish society. Political approaches, adjustment problems and security concerns are important factors to shape the native language courses. There are two main problems in Native Turkish teaching. First, the French Ministry of National Education, the French High Commission for Integration, some trade unions and associations perceive ELCO courses as barriers to integration of migrants (Auger, 2007; URL1), contradiction to secularism (Bertucci, 2007), and even courses of Islamic teachings. The second problem is the thought of the French Ministry of Education that the contents of the native language courses are out of the knowledge of their own and that they are far from supervised. For this reason, France has decided to change ELCO courses to EILE (International Foreign Language Education) courses from the year 2017. Thus, French National Education is considering to control the contents of these courses and to facilitate their supervision. In this study, the positive and negative aspects of the EILE program will be examined. Also ELCO courses, in case of agreements with Turkey even if the current situation continues unchanged, these courses have not gone on efficiently for a long time. Many researches have been done on the errors in the implementation and articles and reports have been published. When these problems are taken into account, the truth, that there is a need for a more efficient and institutionalized Turkish education proper to the domestic laws of French, is revealed. From this point of view, the models and approaches to Turkish language teaching that can be applied in France will be emphasized.

Keywords: *Teaching Turkish, Turkish origins, approaches, bilingual policies*

TÜRK ÇOCUKLAR İÇİN YAZILMIŞ FRANSIZCA MANZUM BİR SÖZLÜK

MİFTÂH-I LİSÂN

İsmail Güleç, Güler Doğan Averbek

Anadili Türkçe olan çocuklara Fransızca öğretmek amacıyla Yûsuf Hâlis Efendi tarafından 1266/1849-1850'de kaleme alınan ve bu dillerdeki yegâne örnek olan *Miftâh-ı Lisân* adlı manzum sözlük, bazı yenilikleri de beraberinde getirmiştir. Manzum sözlük geleneğinde Osmanlı coğrafyasında önceleri *elsine-i selâse* denilen Türk, Arap ve Fars dillerinden ikisinin veya üçünün kullanıldığı sözlükler yazılmış, daha sonra ise muhtelif ihtiyaçlar sebebiyle Osmanlı tebasının konuştuğu dillerde ikidilli manzum sözlükler kaleme alınmıştır. *Miftâh-ı Lisân* ile ilk defa bu daire dışında bir örnek verilmiştir. Bir diğer yenilik ise daha önce kaleme alınan manzum sözlüklerde karşılaşılmayan alfabe sorununu gidermeye dönüktür. Fransızcanın Latin harfleriyle yazılması sebebiyle bu eserde, kelimelerin telaffuzları Arap harfleriyle gösterilmiş ayrıca altlarına Latin harfleriyle Fransızca imlâları yazılmıştır. Bu çalışmada manzum sözlüklerin tarihçesinden ve işlevinden kısaca bahsedildikten sonra Türkçe-Fransızca manzum sözlükle ilgili bilgiler verilecek ve buna benzer örnekler olup olmadığı dile getirilecektir. Çalışmada ayrıca bu sözlüğün mukaddime ve hatime kısımları ve bunların mensur söylenişleri ile sözlük kısmından bir kıtaya yer verilecektir. Matbu metinden bazı sayfaların da yer alacağı çalışmanın sonuç kısmında ayrıca *Miftâh-ı Lisân*'ın yazılış amacına ulaşip ulaşmadığı sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sözlük bilimi, manzum sözlük, Fransızcanın yabancı dil olarak öğretimi, Eski Türk Edebiyatı*

TÜRKİYE'DEKİ SİĞINMACI ÖĞRENCİLERİN ALDIKLARI EĞİTİMİN İKİ DİLLİ EĞİTİM MODELLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ İSTANBUL ÖRNEĞİ

Osman Özdemir, Ahmet Saçkesen

Günümüzde yakın coğrafyamızda yaşanan birtakım politik hadiseler neticesinde milyonlarca sığınmacı ülkemize sığınmıştır. Yaşanan bu durum birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Yaşanan sorunların başında da iki dillilik durumunu yaşayan sığınmacı çocukların eğitimleri gelmektedir. Çünkü iki dilli çocukların eğitimi, ülke içerisinde azınlık statüsünde yaşayan bu toplulukların toplumla daha iyi bir ilişki içinde olması, kalıcı olacaklarsa entegrasyonunun sağlanması için elzemdir. Bu bakış açısıyla hazırlanan çalışmanın amacı Türkiye'de eğitim alan sığınmacı çocukların aldıkları eğitimin iki dilli eğitim sistemleri açısından değerlendirilmesidir. Ülkemizde yapılan uygulamaların, alan yazında zayıf formulu ve güçlü formulu olarak tasnif edilen bu eğitim modellerinden hangisiyle benzerlik gösterdiğinin ortaya koyulması alanda yaşanan sorunların tespiti ve giderilmesi için çağdaş bir perspektif sunacaktır. Milli Eğitim Bakanlığında alınan resmi verilerden yararlanılarak oluşturulan bu çalışma, üç temel aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk olarak iki dilli eğitim modelleri tanımlanarak güçlü ve zayıf formulu iki dilli eğitim modellerinin özellikleri belirtilmiştir. Daha sonra İstanbul genelinde eğitim alan sığınmacı öğrencilerle ilgili sayısal bilgi verilerek bu çocukların yaş gruplarında ne kadar öğrencinin eğitim alabildiği, ilçelere ve kurumlara göre dağılımının ne şekilde olduğu gibi başlıklar altında yorumlanmıştır. Ardından bu öğrencilerin aldıkları derslerinin dağılımı, derslerini hangi dillerde aldıkları ve bunlarının dağılımının ne şekilde gerçekleştirildiği üzerinde durulmuştur. Belirtilen tüm verilerin incelenmesi, ülkemizde geçici koruma altındaki sığınmacı (GKAS) statüsündeki çocuklara verilen eğitimin durumu ve hangi modele benzediği üzerine yorum yapabilmeye olanağı sağlamıştır. Sonuç olarak iki dilli eğitim modellerinin tasnifinden yola çıkarak, İstanbul özelinde yapılan uygulamalar incelenerek verilen eğitim hakkında yorumlar yapılmıştır. Çalışmanın sonunda, başarısı alan yazındaki birçok çalışma ile kanıtlanan iki dilli eğitim modellerinin ülkemizde nasıl uygulanabileceğine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: *İkidillilik, ikidilli eğitim modelleri, sığınmacıların eğitimi, Türkiye'deki sığınmacı öğrenciler*

TÜRKİYE’DE İKİ DİLLİ EĞİTİM ALAN SURIYELİ ÖĞRENCİLERİN KÜLTÜREL ENTEGRASYONU VE KONUNUN KÜLTÜREL DİPLOMASI AÇISINDAN ÖNEMİ

Ahmet Saçkesen, Osman Özdemir

Günümüzde yakın coğrafyada yaşanan birtakım politik hadiseler neticesinde milyonlarca mülteci ülkemize sığınmıştır. Yaşanan bu durum birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Yaşanan sorunların başında da iki dillilik durumunu yaşayan mülteci çocukların eğitimleri gelmektedir. Çünkü iki dilli çocukların eğitimi ülke içerisinde azınlık statüsünde yaşayan bu toplulukların toplumla daha iyi bir ilişki içinde olması, kalıcı olacaklarsa entegrasyonunun sağlanması için elzemdir. Bu kültürel entegrasyonun gerçekleştirilmesiyle hedef kitle üzerinde sağlanması amaçlanan etkiler, sosyal, siyasal ve kültürel açıdan ele alınmak zorundadır. Bu yönde oluşturulacak en önemli çabaların başında kültürel diplomasi gelmektedir. Çalışmamızda genel olarak kültürel diplomasi kavramı ele alındıktan sonra Türkiye’nin iç ve dış politikasında kültürel diplomasının etki alanı ve bu alandaki çalışmalar genel olarak tanıtılacaktır. İki dilli eğitim alan Suriyeli öğrencilerin kültürel entegrasyonu ve bu bağlamda oluşan Türkiye algısı ve kültürel diplomasi sayesinde oluşan iletişim ve kazanımlar bu konudan hareketle ele alınıp açıklanacaktır. Bu bakış açısıyla hazırlanan çalışmanın amacı, Türkiye’de iki dilli eğitim alan Suriyeli öğrencilerin kültürel entegrasyonunun kısa, orta ve uzun vadede etkilerinin neler olduğunu anlatıp konunun kültürel diplomasi açısından önemini vurgulamaktır. Buradan hareketle çalışmamızda; Türkiye’de bu amaç doğrultusunda iki dilli eğitim alan Suriyeli öğrencilere verilen dil ve kültür eğitimi, kültürel diplomasi çabaları ve stratejileri üzerinde durulmuştur. Sonuç olarak Türkiye’nin yumuşak gücünün ve kültürel diplomasının bir sonucu olarak iki dilli Suriyeli öğrencilerin kültürel entegrasyonunu sağlayan dil ve kültür faaliyetleri hakkında yorumlar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İkidilli eğitim, kültürel diplomasi, kültürel entegrasyon, Suriyeli öğrenciler*

ON THE ISSUE OF ARTISTIC BILINGUALISM IN THE AZERBAIJAN LITERATURE

Ramida Mirzafarova

The article is devoted to one of the topical themes in the contemporary literary process - artistic bilingualism, as well as, to the issues related to the problem of literary and artistic bilingualism. The cultural and linguistic interaction of the two peoples (Russian and Azerbaijani) contributed to the emergence of many works in Azerbaijani literature. Author's ability to switch from one language to another, the ability to artistically express thoughts in more than one language in written works are discussed in this article. In Azerbaijan literature there are a lot of writers who create their works in Russian, but despite of it they do not lose their national color.

Keywords: *Bilingualism, interference, Russian language, Azerbaijan language, literary translation*

BILINGUALISM AND MATTER OF SYMBOL IN MODERN WORLD LITERATURE

Sevinj Aliyeva

In modern times, the life of young people plays a major role in the future of patriotism, with different events, impressions, and, most importantly, the process of personal development, as the practice of today's day, with its cultural-national identity and language factor. Thus, by means of language, a great deal of information can be introduced to human consciousness, which should lead to the formation of a healthy personality. Bilingualism is a complex psycholinguistic phenomenon, predicates the ability to speak with two languages, and is related to the world's language, language consciousness, language identity, language skills, as well as the national culture of the people – carriers of that language. In criticism aspect of literature studies, artistic bilingualism has been presented as a special artistic method, and should lead to the solution of specific problems facing the writer-bilingualists. The legacy, national consciousness, and history of bilingual literature, through the use of more symbolic characters in Turkic and Russian literature, is an indication of the great importance in modern times.

Keywords: *Bilingualism, artistic dualism, symbol, modern literature*

CHINGIZ HUSEYNOV ABOUT ARTISTIC BILINGUALISM

Suad Afandiyeva

The phenomenon of bilingualism has become the subject of various fields of science - linguistics, psychology, sociology and so on. In modern literary studies criticism, the problem of artistic bilingualism is one of the actual issues. As literary creativity, artistic bilingualism has an ancient and rich history, for example, the mutual influence and development of medieval Spanish literature with Arabic literature. The problem of artistic bilingualism had been spread in the national literature of the post-Soviet countries. This was primarily related to the language situation in the territory of the former USSR. The artistic bilingualism problem has also been reflected in the work of well-known Azerbaijani and Russian writer Chingiz Huseynov in the XX-XXI century. The writer talked about artistic bilingualism in his article "On the question of non-Russians'," and about how this problem was manifested, attracted in his creativity.

Keywords: *Artistic bilingualism, literature, linguistics*

THE PROBLEM OF BILINGUAL EDUCATION FOR TURKISH PEOPLE

LIVING IN WORLD

Fatma Huseynova

The aim of the study is to reveal the problems that Turkish people who live in world face in learning their native language and evaluate the problem in the context of bilingualism. In line with this consideration, the focused points are the definition of bilingualism, the types of bilingualism, the effects of bilingualism on people, the education models for bilinguals and bilingual education system in world.

Keywords: *Bilingualism, Turkish origin people in world*

FAMILLES TURCOPHONES ET ÉCOLE FRANÇAISE DES ÉLÉMENTS DE RÉPONSE POUR RENFORCER L'ALLIANCE ÉDUCATIVE

Déborah Caira

La scolarisation des élèves issus de l'immigration turque fait l'objet d'une attention croissante. Ces apprenants sont souvent considérés en grande difficulté scolaire par les enseignants (Goï, 2005, Thamin, 2015, entre autres). Les raisons évoquées sont celles d'un trop fort maintien de la langue d'origine dans les communications familiales (Akinci, 2016). En adoptant une approche sociolinguistique, nous souhaitons recueillir les représentations des deux acteurs principaux de la vie de l'élève afin de mieux les comprendre et de mettre en évidence des axes de travail sur lesquels s'appuyer pour renforcer l'alliance éducative famille/école. Il s'agit de trouver les moyens de favoriser la construction d'une bilingualité positive chez ces apprenants (Hélot, 2007). Comment, à travers une meilleure connaissance des deux acteurs principaux de la vie de l'élève, à savoir les enseignants et les familles, peut-on renforcer le lien co-éducatif pour la réussite de tous ? Des données de type ethnographique, recueillies sur le terrain d'une école primaire de l'éducation prioritaire en France, dans laquelle nous avons enseigné en qualité de professeure des écoles pendant dix ans, mêlées à l'analyse croisée d'entretiens semi-directifs menés avec des enseignants de ce groupe scolaire et des parents d'élèves franco-turcs (majoritairement des mères), nous ont permis de mettre en évidence les incompréhensions mutuelles de ces deux acteurs éducatifs de la vie de l'élève. Cette appréhension s'est opérée au niveau des représentations, des uns et des autres, à l'égard de la langue de l'école et de son enseignement. Nous nous sommes également attachée à recueillir leur vision du rapport école-famille à travers l'utilisation d'une culture et de codes communs. L'interprétation des résultats de cette recherche, de type qualitative, nous a amenée à mettre en évidence : - une non-adéquation des pratiques enseignantes à l'égard de l'enseignement du français à destination de ce public cible ; - une attitude de repli significative de ces familles turcophones ; - un écart entre les attentes et la culture de l'école française et celles de ces parents. Ce sont ces premiers résultats qui nous ont amenée à problématiser notre travail de thèse autour des pratiques langagières des mères turcophones en situation d'apprentissage/acquisition de la langue de l'école pour la réussite des élèves issus de l'immigration.

Keywords: *Familles turcophones, école française, difficulté scolaire, co-éducation, français langue de scolarisation, sociolinguistique*

ENGLISH FOR NON-ENGLISH SPEAKING CHILDREN AND VIETNAMESE FOR NON-VIETNAMESE SPEAKING CHILDREN

Vinh To, Karen Swabey, Bao Thai

The benefits of learning a second language have been well documented in the literature. Research shows that learning a second language contributes to children's cognitive development, linguistic and literacy skills, and cultural awareness. Additionally, second language learning can provide a number of economic benefits. This paper reports findings of a research project, conducted by Australian researchers in 2017, which examined perspectives of parents on languages education in Australian and Vietnamese early childhood contexts. The key research question was: What are the similarities and differences between perspectives of parents whose children learn English as an additional language in a non-English speaking country and perspectives of parents whose children learn Vietnamese as an additional language in an English-speaking country? Using a thematic approach, 14 semi-structured interviews with parents (7 parents in Australia and the same number in Vietnam) were analysed. Common themes found in all the 14 interviews were: language development, global awareness and personal character development. Other particular themes found in the interviews with Australian parents whose children learned Vietnamese were: reading engagement, diversity inclusion and social harmony and tolerance, while the dominant specific themes in the interviews with Vietnamese parents whose children learned English were job and higher education opportunities. This comparative research reinforces the importance and value of second language education in both developing and developed worlds through parental voices, and argues that in the globalised world of the 21st century, bilingualism or multilingualism is an advantage and contributes to children's overall learning and development and to personal and social well-being as a whole. This paper discusses WHY languages education was significant in both mentioned contexts by unpacking parental perspectives, and as an implication, it also discusses WHAT can be done and HOW so that languages education can be further enhanced in both Australian and Vietnamese early childhood contexts to empower children and the communities. Although this research is specific to the two selected countries, it is of interest to an international audience as these contexts well represent the typical developing and developed nations.

Keywords: *Second language learning, early childhood, Vietnamese and Australian contexts, parental perspectives*

İKİ DİLLİLERİN EĞİTİM MODELLERİ TUNUS TÜRKİYE MAARİF OKULU ÖRNEĞİ

Fatma Zeynep Emin Avcı, Sezer Avcı

İki dillilikle ilgili genel kanı, bireyin iki dili de aynı anda aktif olarak kullanabilme yetisidir. İki dillilik gerçeğinin çıkış noktasını; bireysel tercihler, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel vb. nedenlere bağlamak mümkündür. Bireysel iki dillilik, bireyin kendi tercihiyle ana dili derecesinde ikinci dile sahip olması ve her iki dili de aktif olarak kullanmasıdır. Toplumsal iki dillilik ise; oldukça farklı dinamiklere bağlı olarak gerçekleşmekte, toplumun isteğe bağlı ya da zorunlu nedenlerle (zorunlu göç, savaş, işgal, afet, salgın hastalıklar vb.) ana dili dışında bir yada birden çok dilin etkin durumda olmasıdır. Bireysel ya da toplumsal nedenlerle kazanılmış iki dillilik; çok kültürlülük, kültürler arası iletişimsel edinç ve kültürel etkileşim gibi kavramlarını da beraberinde getirmektedir. İki dilli, çok kültürlü eğitim gerçeğinin yaşandığı coğrafyalarda eğitim politikalarının yaşanan gerçekliğe göre şekillendirilmesi ve bu iki dilli, çok kültürlü ortamlarda sorunları en aza indirgeyecek uygulamaların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu eğitim politikaları, öğretici ve öğrencilerin iki dillilik ve çok kültürlülüğü zenginlik olarak görmelerini sağlayacak, ön yargılardan uzak, yüksek fayda elde etmeyi amaçlayan, yenilikçi (inovatif) eğitim-öğretim ortamlarına zemin oluşturmalıdır. Bu bağlamda, iki dillilik ve çok kültürlülük gerçeğinin yaşandığı bir coğrafya olan Tunus'ta eğitim-öğretim faaliyetlerinin bir paydaşı durumundaki 'Türkiye Maarif Okulu'nun uyguladığı 'Cambridge Sistemi' incelenmiş, sistemin iki dilli, çok kültürlü eğitim-öğretim gerçekliğine uygunluğu analiz edilmeye çalışılmıştır. Çalışma bağlamında betimsel perspektifle literatür taraması yapılmış; dünyada iki dilli eğitim-öğretimin yapıldığı coğrafyalardaki sistemler incelenmiş, Tunus'ta faaliyet gösteren 'Türkiye Maarif Okulu'nda uygulanan 'Cambridge Sistemi'nin iki dillilik gerçekliğine uygunluğu tahlil edilmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda Türkiye Maarif Okulu'nda eğitim dilleri Arapça ve Fransızca olan iki dilli öğrencilerin tabi olduğu 'Cambridge Sistemi' ile dünyadaki örnekler arasında karşılaştırmalar yapılmış, iki dillilik gerçeğine uygun temel ilkeler belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: *İki dillilik, çok kültürlülük, Tunus Türkiye Maarif Okulu, Cambridge Sistemi*

İKİ DİLLİLERİN EĞİTİMİNDE YENİ YÖNELİMLER CAMBRİDGE SİSTEMİ ÖRNEĞİ

Murat Yiğit, Sezer Avcı

İki dillilikle ilgili genel kanı, bireyin iki dili de aynı anda aktif olarak kullanabilme yetisidir. İki dillilik gerçeğinin çıkış noktasını; bireysel tercihler, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel vb. nedenlere bağlamak mümkündür. Bireysel iki dillilik, bireyin kendi tercihiyle ana dili derecesinde ikinci dile sahip olması ve her iki dili de aktif olarak kullanmasıdır. Toplumsal iki dillilik ise; oldukça farklı dinamiklere bağlı olarak gerçekleşmekte, toplumun isteğe bağlı ya da zorunlu nedenlerle (zorunlu göç, savaş, işgal, afet, bulaşıcı hastalık vb.) ana dili dışında birkaç dilin etkin durumda olmasıdır. Bireysel ya da toplumsal nedenlerle kazanılmış iki dillik; çok kültürlülük, kültürler arası iletişimsel edinç ve kültürel etkileşim gibi kavramlarını da beraberinde getirmektedir. İki dilli, çok kültürlü eğitim gerçeğinin yaşandığı coğrafyalarda eğitim politikalarının yaşanan gerçekliğe göre şekillendirilmesi ve bu iki dilli, çok kültürlü ortamlarda sorunları en aza indirgeyecek uygulamaların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu eğitim politikaları, öğretici ve öğrencilerin iki dillilik ve çok kültürlülüğü zenginlik olarak görmelerini sağlayacak, ön yargılardan uzak, yüksek fayda elde etmeyi amaçlayan, yenilikçi (inovatif) eğitim-öğretim ortamlarına zemin oluşturmalıdır. Çalışma bağlamında betimsel perspektifle literatür taraması yapılmış; tarihsel süreçte dünyada iki dilli eğitim-öğretimin yapıldığı coğrafyalardaki sistemler incelenmiş, 'Cambridge Sistemi'nin iki dillilik gerçekliğine uygunluğu tahlil edilmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda, 'Cambridge Sistemi' ile dünyadaki diğer iki dilli eğitim sistemleri arasında karşılaştırmalar yapılmış, iki dillilik gerçeğine uygun temel ilkeler betimlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: *İkidillilik, çok kültürlülük, Cambridge Sistemi*

TUNUS EĞİTİM SİSTEMİNDE İKİ DİLLİLERİN YAŞADIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Murat Yiğit, Sezer Avcı

Küreselleşen dünyada bireysel tercihler, toplumsal ihtiyaçlar ya da zorunluluklar nedeniyle birden fazla dili kullanma ihtiyacı yadsınamaz bir gerçeklik haline gelmiştir. İki dillilik olarak adlandırılan bu gerçekliğin insan hayatında belirleyici etkilerinin olduğu bilinmektedir. Genel olarak bakıldığında İki dillilik; bireyin tercihen ya da zorunlu nedenlerle iki dili de aktif olarak kullanma yetisidir. Bireyi psikolojik ve sosyolojik yönden etkileyen iki dillilik, bireyin hayatı boyunca ulaşmaya çalıştığı fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarının da anahtarı konumundadır. Bireysel, toplumsal ve kültürel iletişimin temel kaynağı olan iki dillilik, toplumsal gelişimin de temel dinamiği durumundadır. Bu temel dinamiği olumlu yönde geliştirmek, bireysel ve toplumsal refahı sağlamak için iki dilli eğitim ortamlarındaki sorunların gerçekçi bir şekilde tespit edilmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik saha çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Çalışma amacı, Arapça ve Fransızca eş zamanlı olarak iki dilde eğitim yapan, iki dillilik ve çok kültürlülük gerçeğinin yaşandığı bir coğrafya olan Tunus'ta iki dilli/çok kültürlü eğitim-öğretim gerçekliğinde sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik gerçekçi çözümler sunmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma modeliyle şekillendirilmiş, çalışma için gerekli olan veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Çalışma sonucunda, Arapça ve Fransızca eş zamanlı olarak iki dilde eğitim yapan, iki dillilik ve çok kültürlülük gerçeğinin yaşandığı bir coğrafya olan Tunus'ta; ödüncleme sözcük ve yapıların rastgele kullanıldığı, 'dinleme-anlama, karşılıklı konuşma, okuma-anlama, yazılı anlatım becerileri'nin iki dilin sentezi olarak gerçekleştiği, kültürel etkileşim problemlerinin yaşandığı, iki dilde de telaffuz sorunlarının var olduğu vb. yargılara ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Tunus eğitim sistemi, ikidillilik, kültürel etkileşim sorunsalı*

THE POTENTIAL IMPACT OF SOCIAL SEGREGATION ON LANGUAGE USE -HOW DESCENDANTS OF TURKISH IMMIGRANTS IN SWEDEN USE ENGLISH

Berrak Pinar Uluer

Social integration is one of the key elements shaping immigrants' and their descendants' language use pattern in their new community. This study examines the potential effects of social integration/segregation on English use of immigrants' descendants to see whether they show a similar English use pattern when compared to people with the majority background. Recent studies have shown that English has become a second language in Sweden which is used as commonly as Swedish in some domains of life. To assess the relationship between the social segregation of immigrant descendants and their English use, a questionnaire has been conducted with 24 people (14 Turks and 10 Swedes) who participated in the education system only in Sweden and at least graduated from high school. The results presented some support to the argument that social segregation impacts language practices of the descendants of Turkish immigrants who interact with the Swedish people less in public domains and in their personal relations. Socially segregated participants found to be using English less frequently than Swedes. This use is explained by Blommaert's (2007) sociolinguistic scales theory which claims that the language practices depend on the values assigned to the languages in a context together with multiple other factors. The results showed that the Swedish control group and the descendants of Turkish immigrants base different scales for their language use and preferences which could be interpreted as a result of the distinctions in language exposure in their micro environments when descendants of Turkish immigrants are segregated from Swedes.

Keywords: *Social segregation, English use, migration, integration, language, scales theory*

İKİ DİLLİ BİREYLERE AİT DİL VE İLETİŞİM ÖGELERİNİN DİL PSİKOLOJİSİ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Ezgi İnal

Bugün, bütün dünyada iletişim ve iletişimin en temel araçlarından olan dil, insanlar arası diyalogun tamamlayıcısı konumunda kendisine yer bulmakta ve aynı zamanda da başlı başına bir araştırma alanı oluşturmaktadır. Bununla beraber dil, kendisi dışındaki tüm disiplinlerin de odağında yer almaktadır. Dil psikolojisi, dilbilim ile psikolojinin ortak çalışma alanında yer almakta ve dilin kullanımındaki derin yapıyı bireyi ve bireyin şartlarını esas alarak, her yönüyle incelemektedir. Bu bakımdan dil psikolojisi, dilin ses özelliklerinden anlam bileşenlerine, cümle yapılarından anlam derinliklerine kadar kendisine araştırma alanı bulabilmektedir. Ayrıca inceleme alanlarından biri de hiç kuşkusuz iki dilli bireyler ile bu bireylerin dil ve iletişim öğelerini kullanım biçimleridir. Bu kullanım biçimlerini ve süreçlerini kültürel unsurlarla harmanlayabilen bireylerde dilin akıcı bir şekilde kullanılabilmesi durumu, dilbilim açısından olduğu kadar dil psikolojisi bakımından da ilgi çekici bir konudur. İki dillilik, aynı anda iki farklı dilin birey tarafından bütün yönleriyle ve dönüşümlü olarak günlük hayatta kullanılabilmesi özelliğidir. Alan yazında bu kavram, çeşitli şekillerde açıklanabilmektedir. Her çalışma grubunun kendisine özgü nitelikleri vardır. Bu bakımdan ilgili çalışmaların kendi sınırlılıkları çerçevesinde yeni tanımlar yapılabilmektedir. Ancak yapılan tüm tanımlar kapsamında ve temel anlamda iki dillilik; bireyin sürekli kullandığı dile/dillere karşı yabancılık çekmemesi, aidiyet gibi unsurları ön plana çıkan bir kavramdır. Bu çalışmada iki dilliliğin bireyde ortaya çıkış süreçleri ve bu süreçlerin dil psikolojisi açısından birey üzerindeki avantaj ve dezavantajları ele alınmıştır. Çalışmada ayrıca iletişim öğelerinin işlevlerine yer verilerek; alan araştırmacılarına ve iki dilli bireylere eğitim süreçlerinde katkıda bulunan öğretmenlere yol gösterici bir kaynak oluşturmak amaçlanmıştır. Çalışmada literatür taraması yapılarak çeşitli test ve uygulamaların sonuçları irdelenmiştir. Çalışmanın sonucunda iki dilli bireylerin dil ve iletişim özellikleri temel alınarak önerilerde bulunulmuş, daha sonra yapılacak çalışmalarda kullanılması uygun görülen yöntem ve yaklaşımlara değinilmiştir.

Anahtar kelimeler: *İkidillilik, dil psikolojisi, iletişim, dilbilim*

ACQUISITION DE LA PROSODIE EN L2: L'ACCENTUATION EN FRANÇAIS L2 PAR DES LOCUTEURS ADULTES DE TURC L1

Aline Marchand, Mehmet-Ali Akinci, David Le Gac

Cette étude porte sur l'acquisition des accents primaire (« A1 ») et secondaire (« A2 ») en français langue étrangère (« L2 ») par des locuteurs adultes de turc L1. Étant donné les convergences et divergences entre les A1 et A2 français et turcs, à quelles différences phonologiques et phonétiques peut-on s'attendre par rapport au français L1 quand les locuteurs adultes de L1 turque parlent le français L2 ? Ces similitudes et différences concernent leur place et leurs paramètres acoustiques. L'A1 français est obligatoire et essentiellement réalisé par la F0 et la durée ; il est fixe et apparaît en fin de Groupe Accentuel (« GA »), avec une fonction démarcative. Ex. : (mon aMI)GA (N.B. : A1 en capitales soulignées) L'A2 français est facultatif et essentiellement mélodique ; il tend à être placé au début du GA, avec aussi une fonction démarcative. Ex. : (la MAjeure parTIE)GA (N.B. : A2 en capitales non soulignées) L'A1 turc est également obligatoire, mais c'est un accent de mot, et fondamentalement mélodique ; par défaut, il apparaît toujours en fin de mot, même en cas de suffixation. Il peut être en position finale de mot, notamment dans les mots dont l'A1 est non final et qui sont morphologiquement complexes. Cependant, l'A2 français initial pourrait être interprété comme un A1 non final. Afin de tester ces hypothèses, nous avons mené une étude expérimentale et une analyse acoustique. Suite à la constitution d'un corpus de phrases simples (SVO), les locuteurs ont été enregistrés et leurs productions analysées avec Praat. Les données ont été interprétées dans le cadre de la phonologie métrique et autosegmentale. Les résultats montrent que les locuteurs turcs, au niveau phonologique, réalisent bien l'A1 en fin de GA en français L2, avec F0 et durée, sans transfert négatif de l'A1 non final du turc L1. Ces résultats vont à l'encontre de l'Hypothèse de l'Analyse Contrastive et confirment plutôt les prédictions de l'Hypothèse de la surdité accentuelle et de l'Hypothèse de la Différence de Marque: l'A1 turc étant plus complexe dans sa gestion phonologique que l'A1 français, les locuteurs ne sont pas « sourds » aux différences de l'A1 français. Au niveau phonétique, les difficultés prévues se confirment. En revanche, l'A2 français initial n'est pas interprété comme un A1 non final.

Keywords: Bilinguisme, acquisition d'une L2, phonétique, phonologie, prosodie, accentuation, turc L1, français L2.

HOLLANDA'DA YAŞAYAN OKUL ÖNCESİ ÇAĞINDAKİ GÖÇMEN TÜRK ÇOCUKLARINA TÜRKÇE OYUN GRUPLARININ OLUŞTURULMASI YOLUYLA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Oya Uyar Yılmaz, Semra Karakurt Abass

2004 yılında Hollanda'daki okullarda Türkçe derslerinin eğitim müfredatından çıkarılması ile birlikte Türk ailelerinin ve çocuklarının anadillerini yeterli ölçüde konuşmadıkları gözlemlenmiştir. Türk çocuklarının planlı ve düzenli bir şekilde resmi bir kurum aracılığıyla Türkçe derslerini alamamaları zaman içerisinde Hollanda'da yetişen pek çok Türk çocuğunun Türkçe okudukları bir yazıyı tam anlamıyla anlayamamalarına, duygu ve düşüncelerini yazıya aktarma konusunda çok zorlanmalarına, konuşmalarını akıcı bir şekilde yürütememelerine kısaca çocukların temel dil becerilerinde yetersiz kalmalarına neden olmuştur. Yukarıda belirtilen tüm bu gerekçeler Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) yurtdışındaki vatandaşlar için sunmuş olduğu Okul Öncesi Çift Dilli Eğitim (Türkçe Oyun Gruplarının Oluşturulması) projesine başvuru yapmamıza vesile olmuştur. Projenin amacını, içeriğini, uygulama sürecini ve öğrencilerimize kazandırdıklarını sunma ve bu süreçte verilen çabayı görünür hale getirme talebimiz bildirimizin amacını oluşturmaktadır. Bu proje sayesinde kurumumuzdaki 3-6 yaş aralığındaki öğrencilerimizin Türkçeleri gözlemlenebilir düzeyde gelişme göstermiştir. Alan mezunu ve anadili Türkçe olan öğretmenleri sayesinde öğrencilerimiz nitelikli bir eğitim alabilmiş ve günlük hayatlarında ihtiyaç duydukları dil yapıları çocuklara kazandırılmıştır. Sınıfımız, vücudumuz, ailem, oyuncaklarım, beslenme çantam, giysilerim, hayvanlar ve ben gibi temalar ışığında çocukların kelime dağarcığı geliştirilmiştir. Proje boyunca, Türkçemizin öğrencilerimize daha nitelikli bir şekilde öğretilmesi için dil öğretim metotlarına uygun ders kitapları, çalışma sayfaları, görsel materyaller, tematik resimli sözlükler, resimli hikaye kitapları, afişler ve flaş kartlar gibi materyaller kullanılmıştır. Her temadaki dil yapıları çocukların dilsel becerilerini destekleyecek şekilde düzenlenmiş ve konu tekrarları yapılarak bu yapılar çocuklara kazandırılmıştır. Öğrencilerimizin gelişimsel özellikleri dikkate alınarak yaşlarına uygun oyun, şarkı, şiir ve tekerlemelerle onların dilsel beceriler kazanmaları sağlanmıştır. Planlı, programlı ve düzenli olarak ana dili eğitiminin kurumlaşmış yapılar içinde verilebilmesi için 'Daha Çok Oyun, Daha Çok Türkçe' gibi projeler tanıtılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

Anahtar kelimeler: *Okul öncesi, ikidilli eğitim, Türkçe, anadil, oyun grubu, ikidillilik*

LES DÉFIS DES ENFANTS BILINGUES FRANCO-TURCS À L'ÉCOLE : REGARDS CROISÉS DES DIFFÉRENTS ACTEURS DE L'ÉDUCATION (ENSEIGNANTS, ÉLÈVES, PARENTS)

Busra Hamurcu Suverdem

S'il existe dans certains pays, des systèmes éducatifs qui prennent plus ou moins en charge la diversité des enfants bilingues, en France, les enfants dont la langue maternelle n'est pas celle de l'école ont toujours été source d'inquiétude et de questionnements pour l'école au sens large et leur bilinguisme a été ignoré. D'ailleurs, ces inquiétudes sont souvent partagées par la plupart des acteurs de l'éducation, y compris les parents et les élèves eux-mêmes. En effet, d'après Akinci «dans une situation ordinaire et monolingue, l'école constitue un endroit où l'enfant approfondit la connaissance de sa langue première. Tandis que, pour les enfants issus de la communauté turque, cette continuité linguistique n'est pas assurée à l'école. Le développement des langues se fait ainsi à deux niveaux, dans deux univers différents». Un enfant issu de famille immigrée poursuit son bilinguisme en contexte familial alors qu'il entre dans un environnement monolingue français qui contribue certes au développement du français mais pas à celui de son bilinguisme. Cette discontinuité linguistique devient vite source de problème à l'école pour beaucoup d'enfants issus de familles immigrées. Dans ce travail, notre objectif est de comprendre les défis de ces enfants bilingues du point de vue de trois acteurs de l'éducation qui sont les enseignants, les parents et les élèves. Dans le cadre d'une thèse de doctorat, nous avons réalisé des entretiens semi-directifs avec 3 enseignantes de maternelle et 12 familles bilingues franco-turques ainsi que des entretiens autour de la réalisation d'un portrait linguistique avec 12 enfants bilingues émergents scolarisés en moyenne section de maternelle à Bischwiller en Alsace, une commune à forte population turque. La pluralité des discours de notre corpus permet de croiser différents regards sur la question. L'analyse des discours de différents acteurs montre dans quelles mesures leurs opinions se rapprochent ou divergent, en nous faisant aussi découvrir que certains acteurs peuvent être porteurs ou victimes de préjugés.

Keywords: *Bilinguisme franco-turc, immigration turque, école maternelle*

DİNLEME STRATEJİSİ ÖĞRETİMİNİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN DİNLEDİĞİNİ ANLAMA BECERİLERİNE ETKİSİ

Hatice Altunkaya, Ömer Uyan

Bu çalışmada, dinleme stratejisi öğretimi ile gerçekleştirilen eğitimin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dinlediklerini anlama becerilerine etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Ön-test, son- test kontrol gruplu deneysel desende gerçekleştirilen araştırmada İnönü Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde öğrenim gören B2 düzeyi 29 öğrenci yer almıştır. Araştırma verileri, Tozlu tarafından yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik geliştirilen B2 düzeyi dinleme testi aracılığı ile elde edilmiştir. Çalışma neticesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dinleme becerilerini daha etkili kazanabilmeleri için hem öğrencilere hem de öğreticilere yönelik öneriler getirilecektir.

Anahtar kelimeler: *Dinleme eğitimi, üst bilişsel dinleme stratejisi, dinlediğini anlama*

PISA ANKET SONUÇLARINA GÖRE FRANKO TÜRK ÖĞRENCİLERİN ANLAMA VE YAZMA SEVİYELERİNİN TEK DİLLİ AKRANLARIYLA MUKAYESESİ

Emine Çakal

Pek çok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Fransa’da da; göçmen kökenli Türk öğrencilerin gerek ana dillerini edinmede, gerek yaşadıkları ülkenin okul dilini öğrenmede yaşadığı zorluklar son yıllarda eğitimcilerin olduğu kadar, politika karar vericilerin de dikkatini çekmektedir. Zira, PISA gibi uluslararası alanda kabul görmüş anketlerde ülkelerindeki göçmen çocukların eğitim kalitesini düşürdüğü kanısı yaygındır. PISA okur yazarlık becerilerini (littéracie) bireyin tüm alanda başarıyı elde etmesinde temel beceri olarak görür. Zaten çok kapsamlı olan bu okur yazarlık becerisi, iki ve çok dilli çocukların bu beceriyi maruz kaldığı diğer dillerde de edinmiş olması beklenmektedir. (bilittéracie ve plulittéracie). Öyle ki bu beceride tek dilli akranlarının seviyesine gelememiş olan göçmen kökenli öğrencinin gerek köken olarak ait olduğu toplumda, gerek yaşadığı toplumda sağlıklı bir yer edinmesi çok zordur. Bu tezde, 15 yaş grubuna ait olan göçmen kökenli franko-türk öğrencilerin okuduğunu anlamada (compréhension de l’écrit) ve yazı üretimlerindeki (production écrite) sorunlarını tek dilli Fransız ve tek dilli Türk akranlarının sonuçlarıyla karşılaştırarak bir durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. 2009 PISA döngüsünün okuduğunu anlama becerileri sorularından oluşan 20 soru, bu 3 farklı gruba uygulanmıştır [iki dilli göçmen kökenli franko-türk öğrencileri, (testin hem türkçesi hem fransızcası), Fransız tek dilli öğrenciler (testin fransızcası) ve tek dilli Türk öğrenciler (testin türkçesi)]. Ayrıca bu göçmen kökenli franko-türk öğrencilerin Fransa’nın PISA sonuçlarına olan etkileri konusundaki Fransız uzman görüşlerine; bununla birlikte Fransız eğitim sistemine, sosyal eşitsizlikler konusunda yöneltmiş olan eleştirilere yer verilmiştir.

LA DIVERSITÉ LINGUISTIQUE À L'ÉCOLE : LE CAS DES ENFANTS BILINGUES FRANCO-TURCS

Betül Ertek

En France, il existe une réalité qu'il faut prendre en compte : « La France, qu'elle le veuille ou non, est devenue profondément multiculturelle ». Allemann-Ghionda et al., précisent que la population scolaire est « une donnée incontournable et que l'éducation plurilingue et pluriculturelle de tous les élèves devient indispensable ». La diversité linguistique et culturelle constitue un des enjeux majeurs de l'éducation au XXIème siècle. De plus en plus visible dans la société, les pratiques plurilingues sont peu reconnues à l'école. Aujourd'hui, toutes les classes sont multilingues et il n'est pas envisageable d'ignorer cette diversité linguistique. « [...] si l'école s'intéresse aux langues parlées et transmises dans l'environnement familial, elle permet aux élèves d'une part de mieux assumer leur héritage linguistique et culturel, de mieux construire leur identité et d'autre part d'envisager leurs différences comme des richesses à partager ». Une prise de conscience réelle du développement du bi-plurilinguisme a lieu depuis plusieurs années. Comment alors articuler l'enseignement de la langue de l'école, le développement des langues familiales et l'apprentissage des langues étrangères ? Comment l'école peut-elle prendre en compte la diversité et la complexité des diverses situations linguistiques ? Quels sont les avantages d'une telle prise en compte et les inconvénients ? Pour les enfants bilingues franco-turcs, d'abord commencer par donner une place symbolique à la langue turque et faire ressentir aux enfants le besoin, la nécessité d'utiliser leur langue. Il est indispensable de former les enseignants à ce sujet pour qu'ils s'abstiennent de porter des jugements trop hâtifs notamment sur l'interdiction de parler le turc à la maison ainsi que de minimiser et de combattre les idées reçues qui peuvent être dangereuses. Il est essentiel de faire de l'école un espace d'échange et d'ouverture à l'Autre, aux Autres.

Keywords: *Diversité linguistique, diversité culturelle, bilinguisme franco-turcs, école en France*

ÇOKDİLLİ ÖĞRETİM ORTAMLARINDA ÇOKLU EDİNÇ TEMELLİ YAKLAŞIM VE TÜRKÇE DERSLERİ -ALMANYA ÖRNEĞİ-

Işıl Uluçam-Wegmann

Çokdilli öğretim ortamlarında çoklu edinç temelli yaklaşım ve Türkçe dersleri -Almanya örneği- Işıl Uluçam-Wegmann Universität Duisburg-Essen Alan yazınında son yıllarda dilbilimsel ve öğretimbilimsel açıdan çokdilliliğe yönelik yaklaşımlara bakıldığında, dinamik, etkileşimsel ve işlevsel bir çokdillilik anlayışının temel alındığı görülmektedir. Söz konusu etkileşimsel yaklaşımlara dayalı olarak alan yazınında, anadili edinci, birinci dil edinci, ikinci dil edinci kavramlarının yanı sıra “çoklu edinç” [Multikompetenz] kavramından söz edilmektedir. Bu bağlamda temel yaklaşım, çokdilli ve çokkültürlü bireylerin sahip oldukları farklı dillere özgü dil repertuarlarının birbirlerinden tamamen bağımsız işlemedikleri, birinci ve ikinci dilin bir bütün modülün parçaları olarak sıkı bir bağıntı içerisinde bulunduğu ve çokdilli ve çokkültürlü bireylerin birinci ve ikinci dillerini, durum bağlamı ve bildirişim katılımcılarına göre yer yer bir arada devreye soktukları yönündedir. Bu çalışmada, yukarıda sözü edilen dillerin etkileşimsel yönünü vurgulayan bir çokdillilik anlayışı temel alınmaktadır. Sunumda, Almanya'nın Duisburg-Essen Üniversitesi Turkistik, İkinci ve Yabancı Dil Olarak Almanca, Siyasetbilimi, Tarih, Teknik ve Fizik Bölümleri'nin katılımıyla başlatılan ve Federal Almanya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı (BMBF) tarafından desteklenen ve temel olarak öğrencilerin alan derslerinde yazma ve birinci/ikinci dillerindeki yazma edinçleri ilişkisini ve etkileşimini sorgulayan ‘SchriFT’ (Schreiben im Fachunterricht der Sekundarstufe I unter Einbeziehung des Türkischen) projesinin birtakım bulgu ve vargularından söz edilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede sunumda bir yandan, Almanya'daki yeni nesil Türkçe-Almanca çokdilli gençlerin birinci ve ikinci dillerindeki dil edinimleri ve edinçleri, bildirişim katılımcıları, bildirişim ortamı ve bildirişim türüne göre değişen dil kullanım tercihleri gibi unsurlar dikkate alınarak Almanya'daki kendilerinden önceki Türkiye kökenli nesilden hangi açılardan farklılıklar sergiledikleri ortaya konacak, öte yandan da projenin denek grubunu oluşturan 7. ve 8. sınıf Almanca-Türkçe çokdilli ve çokkültürlü öğrencilerin üretmiş oldukları yazılı metinler üzerinde yapılan çözümlemelerden örnekler vermek yoluyla yazma becerisi açısından birinci dil-ikinci dil etkileşimine yönelik bulgu ve vargılar aktarılacaktır.

Anahtar kelimeler: *Çokdilli öğretim ortamlarında çoklu edinç temelli yaklaşım ve Türkçe dersleri çokdillilik, çoklu edinç, yazma edinci, Türkçe dersi*

SCORM DESTEKLİ ÇİFT DİLLİ ÖĞRENME MATERYALİ: SAİT FAİK ABASIYANIK'IN “LÜZUMSUZ ADAM (UN HOMME INUTILE)” ESERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Murat Demirkan, Naci Serhat Başkan

Eğitim teknolojilerinin yabancı dil sınıflarında daha çok kullanılması ile öğretim yöntemlerinde bazı değişiklikler meydana gelmiştir. Bu değişiklikler hibrit modelleri doğurmuştur. Dil sınıflarında kullanılan dil öğretim materyalleri yavaş yavaş dijital ortama taşınmış ve söz konusu materyaller ders içerikleri aracılığıyla öğrenci için farklı bir öğrenme ortamı oluşturulmasına katkı sağlamıştır. Dijital içerik üretiminin sağladığı kolaylıklardan biri de görselliği, dilin prozodisi, sesi, vb. gibi özellikleri aynı anda öğrenciye sunabilmesidir. Zira şimdiye kadar “öğrenci”, “öğreten” ve “bilgiden” oluşan “öğrenme üçgeni” olarak değerlendirilen yapı değişime uğrayıp kapsamı genişleyerek “öğrenme karesi”ne dönüşmektedir. Bu da inovatif, özgün dijital materyallerin, “içerik”, “öğrenci”, “öğreten” ve “teknoloji” bakımından uyumu ve uygunluğu ile gerçekleştirilmektedir. Buradan hareketle, çalışmamızda Sait Faik Abasıyanık'ın “Lüzumsuz Adam” eseri seçilmiştir. Bu çift dilli materyalden seçilecek bir bölüm ile SCORM destekli olarak dijital çift dilli ders içeriği, çift dilli öğrenciler için hazırlanıp Moodle üzerinden sunulacaktır. Çift dilli öğrencilere yönelik hazırlanan içeriğin dijital olması sebebiyle anlık olarak öğrencilere dönüt verme fırsatı sağlanacak, öğreten de sonuçlara detaylı olarak erişebilecektir. Çalışmamızda cevap arayacağımız sorular şunlardır: Mevcut içerikler ve metotlar çift dilli öğrencilerin dil öğretiminde ne derece uygundur? Dijital içerik oluşturma araçlarıyla hazırlanmış çift dilli eğitim materyalleri çift dilli öğrenciler bağlamında nasıl ve neler dikkat edilerek geliştirilebilir? Çift dillilere yönelik SCORM destekli Türkçe-Fransızca çift dilli materyalin “öğreten”, “öğrenen”, “materyal”, “seviye”, “içerik”, “teknoloji” ve “ölçme ve değerlendirme” bakımından uygunluğu ve öğrenmedeki rolü ve önemi nedir? Ayrıca çift dilli dijital materyalin öğrenen, öğreten, yöntem ve içerik açısından uygunluğu sorgulanacaktır. Çift dilli öğrencilere yönelik bir alternatifin nasıl oluşturulup kullanılabileceği de irdelenecektir.

Anahtar kelimeler: *SCORM, çift dillilik, dijital materyal geliştirme, dönüt*

İKİ DİLLİLERE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL EĞİTİM MATERYALLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Céline Aydın

There, öğretme işleminin geniş bir kavram haline geldiğini belirtirken, öğretmek, sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda öğretimi kolaylaştırmak, düzenlemek, yönetmek, özellikle bilgilerin ortaya çıkmasını sağlayacak özellikte olması gerektiğini vurgulamaktadır. Türkçenin iki dillilere öğretiminde etkili bir eğitim vermek için, tekdüze ders şekline uzaklaşıp öğretmenlerin düzenli olarak eğitim stratejilerini yenilemeleri, geliştirmeleri gerekmektedir. Guichon'a göre her geçen gün teknoloji yolu ile dil öğretimi öğretmenlerin izledikleri eğitim stratejisi açısından değişmekte ve gelişmektedir. Günümüzde uzun yıllardır klasik ders şekliyle eğitim vermiş öğretmenlerin bilişim teknolojileriyle uyum sağlamaları ve eğitim stratejilerini yenilemeleri kimi zaman zor olmaktadır. Sözü edilen kuramlardan yola çıkarak, Türkçenin iki dillilere öğretiminde bilişim teknolojilerini iyi kullanmak ders kalitesini artırır mı? sorusunu sorabiliriz. Vermiş olduğumuz bilgilerden yola çıkarak, iki dillilere Türkçe öğretiminde bilişim teknolojisinin kullanımı didaktik, pedagojik ve teknik açıdan ne şekilde olmalıdır? Söz konusu hedef kitleye uygulanan metot ve yöntemler teknoloji ile desteklendiğinde öğretim stratejisinde ne gibi farklılıklar ortaya çıkacaktır? Dijital tabanlı öğrenim sürecinde gelişecek olan etkileşimler ve öğrenim sürecine yansımaları ne şekilde olacaktır? Soruları aklı gelmektedir. Bu bağlamda oluşturulacak olan ders yönetim sistemi platformlarıyla sınıf içi klasik ders ortamına destek sağlamak, uzaktan eğitim vermek, dijital ders materyalleri oluşturmak, iş birliğine dayalı çalışmalar ve projeler gerçekleştirmek, öğrenenin yaptığı çalışmalar üzerinde hızlı değerlendirme yapabilmek ve öğretimin zaman ve mekâna bağlı kalmaksızın devamlılığını sağlamaya yönelik projeler geliştirmeyi ön görmek gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: *Teknoloji tabanlı dil öğretimi, İki dillilere dil öğretim yöntemi ve metotları*

AVRUPADA ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK: FRANSA ÖRNEĞİ

Fatma Çakır

Çokdillilik hakkında geçtiğimiz günlerde Paris Ulusal Meclisinde gerçekleşen Çokdilliliğin Topluma katkısı ile ilgili aralarında Benjamin Griveaux, Chantal Manes, Samantha Cazebonne, Jean Baptiste Lemoyne gibi çeşitli uzman ve siyasetçilerin olumlu görüşlerinden yola çıkarak Çokkültürlülüğün günlük hayata yansımalarını ele alan bu çalışmada, asıl amaç göç yoluyla Fransa'ya gelmiş ve buradan dönmeyi düşünmeyen kuşaktan ziyade, ikinci bir kültür varlığı ve Birliği sağlamaya çalışan, öte yandan Fransız kültürünü benimsemiş, hakkında fazla bilgimiz olmayan ikinci ve üçüncü kuşak Türk asıllı Fransız vatandaşlarından bahsetmek böylece göçmen insanların nasıl bu Çokkültürlülüğü oluşturdukları gerçeğini ortaya koymaktır. Paris bölgesinde seçilen 3 çalışma grubuyla yapılan görüşmelerin sonucunda benzer tespitler elde edildiği gözlenmektedir: Fransa'da "Franko-Türk" olmak iki dile hakim olmayı ve iki ülkeye aynı derecede sahip çıkmayı gerektirirken bazı kişiler tarafından «Entegrasyon sorunu» olarak görülebiliyor. Entegrasyon ve Aidiyet hissiyatları birbirine bağlı olduğu için tartışma konusu olmuştur.